

Lääketieteen lisensiaatin tutkinto

Lääketieteen lisensiaatin tutkinto on paitsi akateeminen myös selkeästi ammattiin johtava tutkinto. Suurin osa opinnoista on kaikille yhteistä ja pakollista. Ensimmäisten 3,5 vuoden opinnot on jaettu 22 peräkkäiseen jaksoon (laajuus 4-12 opintopistettä), joissa oppialojen teoria ja käytännön oppiaines on integroitu. Opiskelussa käytetään ongelmalähtöistä oppimismenetelmää. Keskeinen opiskelumuoto on 9 -10 hengen pienryhmässä tapahtuva oppiminen. Kutakin ryhmää ohjaa oma tutoropettaja. Ongelmat on suunniteltu niin, että niitä käsittelemällä opitaan jakson tavoitteiden kannalta keskeiset asiat. Ryhmän tapaamiskertojen välillä opiskelijat hankkivat itsenäisesti lisätietoja.

Kliinisiä taitoja opiskellaan kliinisten taitojen laboratoriossa jaksojen sisältöä tukevan ohjelman puitteissa. Vaativia kliinisiä taitoja ja tiimitaitoja opiskellaan Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja ammattikorkeakoulun kanssa ylläpidettävässä simulaatiokeskuksessa, joka toimii yksikön kliinisten taitojen laboratorion yhteydessä. Teorian ja käytännön mielekäs yhdistäminen on ollut tutkinnon uudistamisen tärkeimpiä tavoitteita. Tutkinnon kliininen vaihe koostuu kliinisistä jaksoista, eli opiskelijat harjoittelevat potilaan hoitoa sairaalan eri klinikoilla sekä terveyskeskuksissa opettajien ohjauksessa. Viimeisen kevätlukukauden ohjelmassa on Verestysjakso. Tutkintoon kuuluu noin 4 kk harjoittelua.

Tampereen lääkärikoulutuksessa on aina painotettu mm. varhaisia potilaskontakteja, potilas-lääkäri-vuorovaikutustaitojen kehittämistä, potilasturvallisuuden ylläpitämistä sekä terveydenhuollon eettisiä kysymyksiä. Tampereella opiskelun erityispiirteisiin kuuluu yhteensä kuuden viikon hajautettu koulutus Seinäjoen keskussairaalassa ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin terveyskeskuksissa. Tämän tavoitteena on antaa opiskelijoille harjoittelukokemusta muussakin kuin pitkälle erikoistuneessa yliopistosairaalassa sekä perehdyttää opiskelijat perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyöhön.

Lääketieteen lisensiaatin tutkinnon tavoite

Tampereen yliopiston lääketieteen yksikön tavoitteena on kouluttaa lääkäreitä, joilla on humaani suhtautuminen potilaisiin, kyky ratkaista ongelmia, hankkia, arvioida ja omaksua tietoa kriittisesti, hyvät kliiniset ja ryhmätyötaidot.

Lääkärikoulutuksen tavoitteena Suomessa on, että opiskelijalla valmistuttuaan on tiedolliset, taidolliset ja psykososiaaliset valmiudet työskennellä menestyksellisesti niin sairaalassa kuin perusterveydenhuollon tehtävissä asiantuntijana, kehittäjänä ja työryhmänsä johtajana. Lisäksi koulutuksen tavoitteena on, että opiskelijalla on valmistuttuaan riittävät valmiudet tutkimustyön tekemiseen ja jatkokoulutukseen, sekä kyky ja motivaatio elinikäiseen oppimiseen. Opetus ja oppiminen perustuvat uudistuvaan tietoon ja sillä on vahva yhteys tieteelliseen tutkimukseen. Koulutuksen sisällöt on johdettu tavoitteista ja niitä evaluoidaan ja kehitetään jatkuvasti.

Lääketieteen lisensiaatin tutkintoa koskevat yleismääräykset

Lääketieteen lisensiaatin tutkinnon, lääketieteen tutkinto-ohjelman, sisällöstä, rakenteesta ja suorittamisesta säädetään 1.8.2005 alkaen valtioneuvoston yliopistojen tutkinnoista antamassa asetuksessa (794/2004), Tampereen yliopiston hallituksen hyväksymässä Tampereen yliopiston tutkintosäännössä ja opintojen arviointisäännössä, sekä yksikön

vahvistamissa määräyksissä ja ohjeissa, jotka tarkentavat edellä mainittuja säännöksiä. Opiskelun lainsäädäntö ja määräykset ovat luettavissa osoitteista:
<http://www.uta.fi/opiskelu/lakitieto/tutkintosaanto.html>

http://www.uta.fi/opiskelu/lakitieto/opintojen_arviointisaanto.html

http://www.uta.fi/med/opiskelu/kaytannot/tenttiminen/Laaketieteen_arviointimaaraykset_2012.pdf

Läketieteen lisensiaatin tutkinnon laajuus ja rakenne

Läketieteen lisensiaatin tutkinnon laajuus on 360 opintopistettä ja se on suunniteltu suoritettavaksi kuudessa vuodessa. Tutkinto on ylempi korkeakoulututkinto, johon ei sisälly alempaa korkeakoulututkintoa. Opetussuunnitelman sisältö hyväksytään johtokunnassa pääsääntöisesti ennen helmikuun loppua.

Opetussuunnitelma- Tutkinnon rakenne

CI - CVI:n opintojaksoihin integroidut perus- ja aineopinnot 253 op

Syventävät opinnot 60 op

- opinnäytetyö 20 op
- integroidut opinnot 40 op

Kieli- ja viestintäopinnot 8 op

- suomi 2 op
- ruotsi 4 op
- englanti 2 op

Harjoittelu 24 op

Valinnaiset opinnot 15 op

Yhteensä 360 op

Vuorovaikutustaitojen, kieli-, tieto- ja viestintätekniisten taitojen sekä tiedonhankinnan opetusta on integroitu eri opintojaksoihin ja vuosikurssien vuosittaiseen opetussuunnitelmaan. Yksikössä toteutetaan opetusmuotona ongelmalähtöistä oppimismenetelmää, joka tukee ja kehittää edellä mainittuja opiskelijan taitoja.

Opintojen mitoitus

Läketieteen yksikön opetuksen suunnittelun ja järjestämisen sekä opiskelun perusyksikkö on jakso. Jaksot mitoitetaan opintopisteinä (op). Mitoituksessa lähdetään siitä, että opiskelijan keskimääräinen työaika on 40 tuntia viikossa, mikä vastaa noin 1,5 opintopistettä. Viikkoon voi sisältyä korkeintaan 20 tuntia tutoristuntoja, luentoja, ryhmätöitä tai muuta annettua opetusta.

Opintojen ajoittuminen eri vuosikursseille

Huom! Jaksojen keskinäistä etenemisjärjestystä, laajuuksia ja aikatauluja voidaan tutkinnon suorittamisaikana muuttaa. Muutoksista tiedotetaan opiskelijoille.

Jaksojen yksityiskohtaiset kuvaukset ja aikataulut (ns. jaksokirjat) ajantasaistetaan ja laaditaan vuosittain uudelleen.

Opetusohjelman laatiminen

Opetusohjelman laatua kehitetään hyödyntämällä opiskelijapalautetta. Opiskelijapalaute käsitellään lääketieteen tutkinnon suunnittelutoimikunnassa, joka antaa ohjeita siitä, miten jaksojen suunnitteluryhmien tulisi jaksoa kehittää. Jaksojen suunnitteluryhmät suunnittelevat seuraavat jaksot opiskelijapalautteeseen tukeutuen. Seuraavan lukuvuoden opetusohjelman jaksojen alkamis- ja päättymisajankohdat vahvistetaan johtokunnassa ennen huhtikuun loppua. Opetuskoordinaattorit valmistelevat opetusohjelman (jaksojen) tarkemmat aikataulut. Jaksojen sisällöt suunnitellaan ja hyväksytään jaksojen suunnitteluryhmissä. Lukuvuoden ensimmäisen jakson sisällön suunnitelma ja aikataulu hyväksytään ennen edellisen lukuvuoden loppua. Muiden tulevana lukuvuonna toteutettavien jaksojen sisällöt suunnitellaan ja hyväksytään suunnitteluryhmissä lukuvuoden aikana. Opetusohjelman sisältö kuvataan jaksojen viikko-ohjelmissa (jaksokirjoissa).

Opiskelumuodot

Opiskelija opiskelee opintojensa aikana opintohallinnon henkilökunnan määrittämässä pienryhmissä. Vain tällä tavoin pienryhmiin sijoitetuilla opiskelijoilla on oikeus osallistua opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen. Pienryhmissä tapahtuvat oppimismuodot, kuten kliinisten taitojen harjoitukset, ryhmätyöt, demonstraatiot, seminaarit ja tutustumiskäynnit edellyttävät opiskelijan aktiivista mukanaoloa. Jakso katsotaan suoritetuksi vasta, kun siihen kuuluvat tutoristunnot, kliiniset taidot, ryhmätyöt yms. sekä jaksotentti ovat suoritettuina. Opiskelijan tulee olla läsnä kunkin jakson informaatiotilaisuudessa.

Ohje opiskelijoiden läsnäoloista ja poissaolon korvaamisesta

Tampereen yliopiston lääketieteen yksikössä keskeisimmät oppimismuodot ovat tutoristunnot, pienryhmissä tapahtuvat oppimismuodot sekä CIV-VI:n integroidut seminaarit ja ohjattu opetus kliinisillä jaksoilla. Siksi opiskelijan aktiivinen osallistuminen edellä mainittuihin on pakollista. Luennoille osallistuminen on pääsääntöisesti vapaaehtoista, mutta suositeltavaa. Luento voidaan määrittää pakolliseksi esim. sen ollessa pakollisen opetuksen osa. Opiskelijalla on velvollisuus ja vastuu ilmoittaa poissaolostaan pääsääntöisesti ao. opettajalle tai opetuskoordinaattorille etukäteen tai äkillisissä sairastapauksissa mahdollisimman nopeasti. Lyhyet sairauspoissaolot sallitaan korvaamatta.

Pakottavista poissaoloista sovitaan etukäteen. Korvaavuudet pakollisesta opetuksesta tulee olla korvattavissa pääosin saman lukukauden aikana, korvaavuuden tulee sisällöltään vastata korvattavaa opetusta eikä korvaava tehtävä saa olla rangaistus poissaolosta. Opettaja voi halutessaan antaa kirjallisen tehtävän, jonka tavoiteltu laajuus on 1 sivu/korvattava tunti. Kliinisen vaiheen opintojen aikana vaihtoehtoisena korvaamistapana voidaan käyttää kliinikkapalvelua, jonka kesto on oltava kohtuullinen suhteessa korvattavan opetuksen keston, kuitenkin korkeintaan kaksi kertaa ko. opetuksen kesto.

Yksittäisen opiskelijan poissaolot eivät saa muodostua yhtä lukukautta kohden lukumäärältään muutamia päiviä pidemmiksi. Lukukausien alussa tai lopussa esim.

työnteon tai lomamatkan vuoksi tapahtuvat poissaolot eivät kuulu tässä ohjeessa kuvatun korvausmenettelyn piiriin.

Opiskelijoita tulee kohdella poissaoloissa ja korvaavuuksissa tasa-arvoisesti opiskelijasta ja opetushenkilöstä riippumatta. Epäselvissä tilanteissa opiskelija ja/tai opettaja voi olla yhteydessä koulutusjohtajaan.

Opetusohjelma ja henkilökohtainen opintosuunnitelma HOPS

Opiskelu lääketieteen yksikössä tapahtuu opiskelijoille jaettavan yksityiskohtaisen viikko-ohjelman mukaisesti. Viikko-ohjelmat laaditaan jaksokohtaisesti. Opiskelija opiskelee jakso- ja lukuvuosikohtaisen yhteisen aikataulun mukaan. Poiketessaan jaksokohtaisesta viikkosuunnitelmasta opiskelijan tulee ottaa yhteyttä opetuskoordinaattoriin. Mikäli opiskelija joutuu poikkeamaan lukukausi/ lukuvuosikohtaisesta suunnitelmasta, opiskelijan tulee ottaa yhteyttä opintopäällikköön henkilökohtaisen opintosuunnitelman, HOPSin, laatimiseksi. Henkilökohtainen opintosuunnitelma laaditaan myös opiskelijan keskeyttäessä opinnot väliaikaisesti. Opiskelijan on ilmoitettava opintojen keskeyttämisestä opintopäällikölle.

Valinnaisista, syventävistä opinnoista ja ulkomailla suoritettavista opinnoista opiskelijalla on mahdollisuus keskustella opintopäällikön, kansainvälisistä asioista vastaavien ja syventävien opintojen ohjaajien kanssa. Tarvittaessa nämä suunnitelmat tehdään kirjallisena.

Vuosikurssilta toiselle siirtymisen edellytykset

Opiskelija suorittaa lääketieteen tutkinto-ohjelman opinnot opetussuunnitelmassa kuvatussa järjestyksessä. Mikäli opiskelija on jättänyt suurimman osan jaksosta suorittamatta, hän ei voi myöhemmin suorittaa samanaikaisesti useampaa jaksoa. Vuosikurssilta toiselle siirtymisen edellytys on, että opiskelijalla ei ole vuotta vanhempia jaksotenttejä eikä muita opintosuorituksia suorittamatta

Rikostaustaotteen tarkistaminen

Yliopistolain muuttamisesta (954/2011) 43 b 4 momentin mukaan ” Opiskelijan tulee yliopiston pyynnöstä antaa 43 a §:n 2 momentissa tarkoitettua opiskeluoikeuden arviointia varten nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 3 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, jos opiskelijalle annetaan opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa tehtäviä, jotka edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä.”

Rikosrekisterilaki (770/1993) 6 §:n 3 momentin mukaan:” Lisäksi opiskelija saa itseään koskevan 2 momentissa tarkoitettua otteen rikosrekisteristä voidakseen opinnoissa taikka opintoihin kuuluvassa työssäoppimisessa tai harjoittelussa ryhtyä sellaiseen tehtävään, johon olennaisesti kuuluu työskentelyä alaikäisten parissa ja jossa ote on pyydettyäessä toimitettava koulutuksen järjestäjälle tai korkeakoululle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) (tai yliopistolain (558/2009) mukaan. Ote on maksuton.”

Rikostaustaote tarkistetaan lääketieteen lisensiaatin tutkinto-ohjelmassa opiskelevilta (vuonna 2012 tai sen jälkeen opintonsa aloittaneilta opiskelijoilta 4. vuoden keväällä) ennen kuin opiskelijat saavat oikeuden toimia rajoitetusti lääkärin sijaisena. Opiskelijan opinnot keskeytyvät 5. vuoden syyslukukaudesta siihen asti kunnes hän on toimitanut

rikostaustaotteen yksikköön. Mikäli rikostaustaotteella on merkintöjä, asia siirtyy yliopiston lakimiehen käsittelyyn.

Muulla suoritettujen opintojen hyväksilukeminen tutkintoon

Lääketieteen lisensiaatin tutkintoa opiskelevalla opiskelijalla, joka opiskelee voimassa olevan asetuksen 794/2004 mukaista tutkintoa varten:

- Suomalaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettujen lääketieteen opintojen korvaavuudesta tekee päätöksen koulutusjohtaja yhteistyössä eri oppialojen vastuuhenkilöiden kanssa.
- Suomalaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettujen opintojen sisällyttämisestä tutkinnon vapaavalintaisiin opintoihin tekee päätöksen opintopäällikkö.
- Suomalaisissa yliopistoissa hammaslääketieteen ja lääketieteen koulutusohjelmissa suoritettut kieliopinnot hyväksilukee opintopäällikkö. Muissa tutkinto-ohjelmissa suoritettuja kieliopintoja voidaan hyväksilukea tutkinnon valinnaisiin opintoihin, mutta niillä ei voi korvata lääketieteen lisensiaatin tutkinnon kieliopintoja.
- Avoimessa yliopistossa suoritettuja lääketieteen alan opintoja ei hyväksilueta lääketieteen alan lisensiaatin tutkinto-ohjelman pakollisiin opintoihin.
- Opinnäytteitä ei hyväksilueta.

Lääketieteen tutkinto-ohjelman valinnaisiin opintoihin hyväksiluetaan maksimissaan 15 op tutkintoon valmistumisvaiheessa kiinnitettäväksi. Päätös astuu voimaan 1.9.2015 ja koskee 2015 alkaen opinto-oikeuden saaneita. Päätös koskee myös vuonna 2014 opinto-oikeuden saaneita syyslukukaudella 2015 opintonsa aloittaneita.

Opintosuoritusten vanheneminen

Opintojakson osasuoritukset ovat voimassa 2 vuotta laskettuna siitä päivämäärästä, jolloin jakson ensimmäinen kuulustelu on järjestetty. Johdantojakson kokonaismerkintä ei vanhene. Jakson osasuoritteet ovat voimassa osasuorituksista säädetyn mukaisesti.

Lääketieteen alan opintosuoritukset ovat voimassa 10 vuotta ja opintojen mahdollisesta uudelleen aloittamisesta on tämän jälkeen sovittava erikseen kirjallisesti yksikön johtajan kanssa.

Kypsyysnäyte ja syventävän opinnäytetyön kokonaismerkintä, pakolliset kieli- ja viestintäopinnot sekä valinnaisiin opintoihin hyväksytyt opinnot eivät vanhene.

Kielitaitovaatimukset

Kielitaidon osalta on voimassa mitä kielilaisissa (432/2003) on säädetty.

Englannin kielen opintojaksot on integroitu lääketieteen alan opintoihin siten, että opiskelijat suorittavat toisena opintovuonna 2 opintopistettä englannin opintoja. Neljän opintopisteen laajuiset ruotsin kielen opinnot suoritetaan kolmantena opintovuonna. Muun kuin suomenkielisen koulusivistyksen saaneet voidaan vapauttaa ruotsin kielen opinnoista. Asiaa koskeva yksikön johtajalle osoitettu hakemus toimitetaan yksikön opintopäällikölle.

Ruotsinkielisen koulusivistyksen saaneet opiskelijat osoittavat äidinkielen taitonsa kypsyysnäytteellä. Toisen kotimaisen kielen taidon he osoittavat opintojaksolla tieteellinen kirjoittaminen tai kirjoitusviestintä.

Vuonna 2010 ja tämän jälkeen opintonsa aloittaneiden opetussuunnitelmaan sisältyy 2 op suomen kielen tieteellisen kirjoittamisen opintoja, jotka on integroitu lääketieteen alan opintoihin. Kuvaukset;
<https://www10.uta.fi/opas/opintoKokonaisuus.htm?rid=6866&uiLang=fi&lang=fi&lvv=2012>

KKENLL Medical English - Introduction to Scientific Writing, 2 ECTS

KKRULL Ruotsin kielen kirjallinen ja suullinen viestintä, 4 op

KKSULL Tieteellinen kirjoittaminen, 2 op

Lääketieteen lisensiaatin tutkintoon kuuluvat englannin ja ruotsin kielten opintojaksot on mahdollista suorittaa näyttökokeilla. Kokeiden ohjeistus Kielikeskuksen kotisivuilla http://www.uta.fi/kielikeskus/opiskelu/ahot/kieliopinnoista_vapauttavat.html

Hyväksytyt suoritukset tallennetaan lääketieteen lisensiaatin tutkinnon opintojaksoina. Kielikeskus voi antaa korvaavuuksia vain sen oman opetussuunnitelman mukaisista suomen, ruotsin ja vieraiden kielten opintojaksoista.

Kielikeskus ei vastaa puheviestinnän opetuksesta, eikä siten myöskään puheviestinnän kurssien korvaavuuksista. Puheviestinnän opetus on lääkärin vuorovaikutustaitojen opetuksen osana integroitu lääketieteen yksikön opintoihin laajasti. Lääketieteen yksikössä opetus toteutetaan soveltamalla ongelmalähtöistä oppimismenetelmää. Oppimismenetelmän keskeisin opiskelumuoto on pienryhmätyöskentely tehtävään koulutetun opettajatutorin opastuksella. Tutoristunnoissa keskustelemalla ja väittelemällä sekä tiedon ymmärrys, että kommunikaatio- ja ryhmätyötaitot kehittyvät.

Kieliopintojen siirtymäsäännökset

Opintonsa vuonna 2009 aloittaneet lääketieteen lisensiaatin tutkinnon opiskelijat suorittavat lukuvuonna 2012 - 2013 englannin kielen Medical Discussions -opintojakson (1 op). Heidän tutkintoonsa ei kuulu suomen kielen tieteellisen kirjoittamisen opintojaksoa (2 op).

Opintonsa vuonna 2010 aloittaneiden lääketieteen lisensiaatin tutkinnon opiskelijoiden tutkintoon kuuluu vain 1 op englantia. Muuten he noudattavat lukuvuosien 2012 - 2015 opetussuunnitelmaa.

Vuonna 2011 tai myöhemmin opintonsa aloittaneet lääketieteen lisensiaatin tutkinnon opiskelijat suorittavat opetussuunnitelmassa kuvatut kieli- ja viestintäopinnot.

Yksikön johtaja päättää kielitaitovaatimuksista, mikäli opiskelija on saanut koulusivistyksensä muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä.

Syventävät opinnot

Syventävät opinnot muodostuvat 20 opintopisteen laajuisesta opinnäytetyöstä ja 40 opintopisteen laajuisista integroiduista syventävistä opinnoista. Integroidut opinnot sisältyvät yleiseen opetussuunnitelmaan. Syventävä opinnäytetyö sisältää tutkimussuunnitelman, työskentelyn tutkimusryhmässä tai itsenäisesti ohjaajan ohjauksessa, kirjallisen tutkielman ja kypsyysnäytteen.

Integroidut syventävät opinnot sisältyvät II–IV vuosikurssien integroituihin opintojaksoihin, IV–VI:n vuoden klinisiin opintoihin sekä opinnot päättävään verestysjaksoon. Jaksojen integroidut seminaarit ja opiskelijoiden suorittamat vaativat tehtävät katsotaan jaksoissa lääketieteen syventäviksi opinnoiksi.

Hyvän tieteellisen käytännön osaamistavoitteet ja eettisesti kestävä opiskelun periaatteet

Yliopiston käytännön mukaisesti hyvän tieteellisen käytännön osaamistavoitteet ja eettisesti kestävä opiskelun periaatteet on sisällytetty jaksojen osaamistavoitteisiin.

Lääketieteen lisensiaatin tutkinto-ohjelman opinnot tuottaa hyvän tieteellisen käytännön osaamista ja eettisesti kestävä opiskelun periaatteet läpi opintojen, mutta erityisesti seuraavilla jaksoilla: Johdanto-, Lääketieteellinen tieto ja tutkimus-, Diagnostiikka ja hoito- ja Verestys- jaksoilla ja Nivelkipu-, Abdominal Complaints-, Infektio-, Rintakipu ja hengenahdistu sekä Hermoston toimintahäiriöt jaksoilla, joilla opiskelija tutustuu näiden alojen lääketieteelliseen tutkimukseen sekä opiskelijan tehdessä syventävää opinnäytetyötä.

Hyvän tieteellisen käytännön varmistamiseksi 31.12.2015 alkaen syventävien opintojen ohjaajan tulee tarkistaa syventävien opintojen opinnäytetyö Turnitin-plagiaatintunnistusjärjestelmän avulla ennen tutkielman arvostelua.

Syventävien opintojen opinnäytetyö

Tavoitteet

Syventävän opinnäytetyön tehtyään opiskelijalla on valmius itsenäiseen, kriittiseen ja tieteellisesti perusteltuun ratkaisujen tekoon, tieteellisen tiedon luomiseen ja hyväksikäyttöön sekä tulosten suulliseen ja kirjalliseen ilmaisemiseen.

Syventävän opinnäytetyön aloittaminen

Ohjaajat: Syventävien opintojen aloittamisesta sovitaan vastuuhjaajan kanssa. Vastuuhjaajan tulee olla lääketieteen, terveystieteiden tai näihin läheisesti liittyvän tieteenalan, kuten esimerkiksi lääketieteellisen bioteknologian, alalla toimiva professori, dosentti tai tohtorin tutkinnon suorittanut, opinnäytetyön aiheen asiantuntija. Edellä mainittujen lisäksi toisena ohjaajana voi toimia vastuuhjaajan suosittelema, ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut alan asiantuntija.

Opinnäytetyön voi aloittaa projektista riippuen opiskelun eri vaiheissa. Tutkimussuunnitelma on hyvä rekisteröidä mahdollisimman varhaisessa opintojen vaiheessa. Rekisteröinti on kuitenkin tehtävä viimeistään CV-syyslukukauden loppuun mennessä. Lisäksi opiskelijan

tulee lähettää syventävien opintojen opinnäytteen tutkimussuunnitelma sen oppialan professorille, jonka oppialalla syventävien töiden ohjaaja toimii.

Syventävien opintojen opinnäytetyön oppialakohtaisista suoritusmahdollisuuksista tiedotetaan sähköisessä opinto-oppaassa. Opinnäytetyön suorittamiseen liittyvää ohjausta on tarjolla valinnaisilla lääketieteen tutkijalinjan järjestämällä jaksoilla ”Johdantokurssi lääketieteen lisensiaatin tutkinnon syventävien opintojen opinnäytetyön ja tohtorin tutkinnon suorittamiseen Tampereen yliopistossa” sekä ”Tutkielmaseminaari”.

Suoritustavat ja suoritusten sisältö

Syventävien opintojen opinnäytetyön ja siihen liittyvien suoritusten laajuus on 20 opintopistettä. Ne voidaan suorittaa toimimalla jonkin oppialan tutkimusryhmässä tai sopimalla oman kiinnostuksen mukaisesta aiheesta ja suoritustavoista vastuuhjaajan kanssa. Opintojen pääosan muodostaa itsenäinen, tiettyyn lääketieteen alan ongelmaan keskittyvä työskentely.

Syventävien opintojen opinnäytetyöhön kuuluvat seuraavat osat:

A) Tutkimussuunnitelma ja ohjaussopimus

Ennen opinnäytetyön aloittamista opiskelija tekee tutkimussuunnitelman, jossa esitetään lyhyesti tutkimuksen tausta ja kuvataan suunnitteilla oleva tutkimus. Työn ohjaaja tarkastaa ja hyväksyy tutkimussuunnitelman. Ohjaaja huolehtii tarvittaessa eettisen toimikunnan lausunnon hankkimisesta. Ohjaaja ja opiskelija yhdessä määrittelevät tutkimuksen laajuuden ja toteuttamisaikataulun. Tutkimuksen edetessä aikataulua ja suunnitelmaa voidaan tarvittaessa muuttaa tai tarkentaa. Ohjeet tutkimussuunnitelman laatimiseen sekä tutkimussuunnitelman rekisteröintilomake löytyvät verkosta osoitteesta. <http://www.uta.fi/med/opiskelu/kaytannot/opinnaytteen.html>

Mikäli opinnäytetyön tekeminen keskeytyy, ohjaussopimus voidaan purkaa opiskelijan ja ohjaajan yhteisymmärryksessä. Mahdollisessa ristiriitatilanteessa sekä opiskelija että ohjaaja voivat kääntyä syventävien opintojen vastuuhjaajan tai koulutusjohtajan puoleen. Vastuuhjaajan hyväksymä tutkimussuunnitelma toimitetaan rekisteröitäväksi yksiköille seuraavasti: lääketieteen ja terveystieteiden ja yksiköissä sekä BioMediTech:ssä tehtävien opinnäytetöiden tutkimussuunnitelmat toimitetaan lääketieteen yksikön opetuskoordinaattorille.

B) Tutkimuksen tekeminen ja kirjallisen työn kirjoittaminen

Opiskelija laatii valitsemastaan, ohjaajan hyväksymästä aiheesta kirjallisen työn. Aiheen tulee olla lääketieteen, terveystieteiden tai lääketieteellisen bioteknologian alalta. Syventävien opintojen opinnäytetyön voi suorittaa eri tavoin. Suoritustapoja ovat

1. Kokeellisen, kliinisen tai muun empiirisen tutkimustyön tekeminen ja raportin kirjoittaminen tutkimustyöstä. Raporttiin tulee sisällyttää kirjallisuuskatsaus osaksi johdantolukua tai omaksi pääluvukseen. Tai
2. refereekäytännön mukaisessa tieteellisessä julkaisusarjassa julkaistu tai tieteelliseen julkaisusarjaan julkaistavaksi lähetetty alkuperäisartikkeli sekä opiskelijan itsenäisesti laatima tiivistelmä, mikäli opiskelija on artikkelin ensimmäinen kirjoittaja. Muut artikkeliprojektissa mukana olleet opiskelijat laativat sekä tiivistelmän että kirjallisuuskatsauksen. Tai
3. laaja, systemaattinen, review-tyyppinen kirjallisuuskatsaus.

Lisäksi opiskelija suorittaa tarvittaessa metodologisia opintoja, joista opiskelija sopii vastuuhjaajan kanssa.

Opinnäytetyölle ei ole asetettu sivumäärärajoja, koska erilaiset kokeelliset tai kliiniset tutkimukset vaativat erilaista työmäärää ja erilaiset aiheet erilaista käsittelytapaa. Raporttimuotoinen opinnäytetyö on tavallisesti 20–40 sivun mittainen. Edellä mainitun vaihtoehdon kolme mukainen laaja kirjallisuuskatsaus on sen sijaan yleensä pidempi. Työ voidaan laatia myös useamman opiskelijan ryhmätyönä edellyttäen, että kunkin opiskelijan osuus työstä on eriteltävissä. Useamman kirjoittajan yhteisjulkaisu voidaan hyväksyä kirjalliseksi työksi, mikäli on riittävä näyttö siitä, että syventävälle työlle asetetut tavoitteet saavutetaan. Kun opinnäytteeksi halutaan hyväksyttävä vieraskielinen tieteellinen artikkeli tai suomenkielinen tai vieraskielinen yhteisjulkaisu, liitetään mukaan opinnäytteen tekijän opinnäytteestään laatima, vähintään yhden sivun mittainen suomenkielinen tiivistelmä, joka laaditaan jäljempänä annettujen ohjeiden mukaisesti. Tiivistelmästä on lisäksi käytävä ilmi opiskelijan oma osuus julkaistussa työssä. Ohjaaja vahvistaa omassa lausunnossaan opiskelijan osuuden työn eri vaiheissa. Ohjaajan lausuntoa ei vaadita, mikäli kyseinen opiskelija on artikkelin ensimmäinen kirjoittaja.

C) Kypsyysnäyte laaditaan syventävien opintojen aihealueelta yksikön järjestämässä, enintään kahden tunnin (sähköisenä tenttinä suoritettuna 1 h 55 min) kuulustelutilaisuudessa sen jälkeen, kun syventävien opintojen kirjallinen työ on jätetty tarkastettavaksi. Kuulustelutilaisuudessa opiskelijan on valittava kolmesta vaihtoehdoisesta aiheesta yksi sekä kirjoitettava siitä vapaamuotoinen perusteellinen selvitys. Aiheet määrittelee opiskelijakohtaisesti opinnäytetyön vastuuhjaaja. Kypsyysnäytteen asiasisällön tarkastaa aihealan määritellyt opettaja sekä kieliasun suomen kielen opettaja. Mikäli kypsyysnäyte kirjoitetaan ruotsin kielellä, opiskelijan on suoritettava ruotsin kielen kielikoetta vastaava koe suomen kielessä. Koulusivistyksen muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä saanut kirjoittaa kypsyysnäytteen suomen kielellä. Kun suomen tai ruotsinkielen taito on osoitettu aiempaa korkeakoulututkintoa varten annetussa kypsyysnäytteessä, kypsyysnäytteestä arvioidaan vain sisältö.

Kypsyysnäyte arvioidaan hyväksytysti kun esseen sisältö vastaa tehtäväksi antoa, vastaus osoittaa tutkimusaiheen tuntemusta ja essee on looginen kokonaisuus.

Kypsyysnäytettä koskevat ohjeet ovat verkossa osoitteessa
<http://www.uta.fi/med/opiskelu/kaytannot/opinnaytteet.html>

Kirjallisen työn ja kypsyysnäytteen tarkastaminen ja hyväksyminen

Työtä ohjanneen yksikön johtajan päätöksellä opinnäytetyölle määrätään kaksi tarkastajaa, joista toinen on yleensä työn vastuuhjaaja ja toinen – ainakin pääsääntöisesti – työn erikoisalan edustaja. Ehdotuksen toisesta tarkastajasta tekee työn vastuuhjaaja. Vähintään toisen tarkastajan tulee olla tohtorin tutkinnon suorittanut ja vähintään toisen tarkastajan tulee olla Tampereen yliopiston palveluksessa, Tampereen yliopistolta dosentin arvonimen saanut tai Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän palveluksessa.

Kirjallinen työ sekä kypsyysnäyte arvostellaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Syventävien opintojen poikkeuksellisen korkeatasoisesta kirjallisesta työstä voidaan antaa arvolause kunniamaininnalla hyväksytty. Esityksen tekevät yksimielisesti työn tarkastajat. Lääketieteen yksikön johtaja hyväksyy lääketieteen yksikössä tehtyjen syventävien

opintojen opinnäytetyöt tarkastajien lausuntojen perusteella. Terveystieteiden yksikön johtaja hyväksyy vastaavasti terveystieteiden yksikössä tehdyt opinnäytetyöt ja BioMediTech:n yksikön johtaja BioMediTech:ssä tehdyt opinnäytetyöt.

Ohjeet syventävien opintojen kirjallisen työn kirjoittajille

Ohjeet opinnäytetyön kieli- ja ulkoasuun ovat verkossa osoitteessa

http://www.uta.fi/med/opiskelu/kaytannot/opinnaytteet/opinnäytetyön_kirjoitusohjeet_Kaakkolampi_kesäkuu2012.pdf

Yleisiä ohjeita

Opinnäytetyön nimiö- eli kansilehden keskelle kirjoitetaan työn nimi isoin kirjaimin suuraakkosilla eli versaalikirjaimilla. Oikeaan alakulmaan kirjoitetaan

- tekijän nimi
- syventävien opintojen opinnäyte
- Tampereen yliopisto
- yksikkö
- (projekti/tutkimusryhmä)
- kuukausi ja vuosi.

Empiirisesti painottuneen opinnäytetyön perusrakenne on seuraava:

- nimiölehti
- tiivistelmä (ks. erillinen ohje)
- sisällysluettelo (otsikkona SISÄLLYS)
- johdanto (otsikkona JOHDANTO)
- kirjallisuuskatsaus, joka voi olla osana johdantoa tai omana päälukunaan
- tutkimusmetodi
  - aineisto
  - menetelmät
- tulokset
- pohdinta
- lähteet

Tämä on päärunko, jota tarpeen mukaan voi muunnella erillisin otsikoin jne. Teoreettisesti painottuneissa artikkeleissa rakenne voi olla toisenlainen. Riippumatta työn muodosta ja painotuksesta työhön liitetään aina nimiö- eli kansilehti, tiivistelmä ja sisällysluettelo. Nimiölehti ja tiivistelmä laaditaan työn muodosta riippumatta jäljempänä olevien ohjeiden mukaisesti.

Johdanto on tekstin ensimmäinen luku. Sivunumerointi alkaa yleensä johdantosivulta. Myös lähteet ja liitteet kuuluvat samaan numerointiin. Sivunumero merkitään kuitenkin vasta ensimmäiselle varsinaiselle tekstisivulle. Sivunumero laitetaan keskelle sivua joko ylä- tai alamarginaaliin. Numeron jäljessä ei ole pistettä.

Kuvat ja taulukot sijoitetaan tekstiosan yhteyteen. Kuviin ja taulukoihin tulee liittää suomenkieliset selittävät tekstit sekä viite lähteeseen, mikäli materiaali ei ole omaa.

Kirjallisuusviitteet merkitään tekstiin joko käyttäen tekijän nimeä ja vuosilukua tai juoksevilla numeroinnilla siinä järjestyksessä kuin ne tekstissä esiintyvät. Edellisessä tapauksessa laaditaan kirjallisuusluettelo aakkosjärjestykseen tekijän nimen mukaan, saman tekijän julkaisut aikajärjestykseen. Mikäli samalta tekijältä on useita julkaisuja samalta vuodelta, lisätään vuosiluvun jälkeen kirjain a, b, c jne. Kirjallisuusluetteloon kirjoitetaan kaikki tekijäin

nimet sekä artikkelin tai kirjan nimi kokonaan. Mallina lähdeviitteiden merkinnän em. seikkojen suhteen suositellaan käytettäväksi Duodecim-lehteä. Terminologiassa ja mittayksiköissä on noudatettava kansainvälisiä ja mahdollisesti olemassa olevia kansallisia suosituksia.

Typografisia ohjeita

Tekstin riviväli on 1,5. Tiivistelmässä, sisällysluettelossa, alaviitteissä, lähdeluettelossa yms. riviväli on kuitenkin 1. Välimerkkien jälkeen lyödään tyhjä lyönti. Tekstissä on käytettävä selvää ja johdonmukaista kappalejakoa. Tekstisivujen marginaalit ovat 2 cm joka suuntaan.

Ohjeet tiivistelmäsivun laadintaa varten

Opinnäytteen nimiö- eli kansilehden jälkeiseksi sivuksi liitetään tiivistelmäsivu. Sen yläosaan kirjoitetaan seuraavat opinnäytettä koskevat bibliografiset tiedot:

- yliopisto, yksikkö
- projekti tai tutkimusryhmä, jonka piiriin työ kuuluu
- työn tekijän nimi sekä työn nimi
- sivumäärä
- ohjaaja(t)
- työn valmistumiskuukausi ja -vuosi.

Tiivistelmä laaditaan aina suomen kielellä.

Seuraavassa malli tiivistelmäsivun yläosaksi:

Tampereen yliopisto
Lääketieteen yksikkö
Virologian tutkimusryhmä
LUOMAJÄRVI JOHANNA: PCR ROTAVIRUSINFEKTION DIAGNOSTIIKASSA
Kirjallinen työ, 30 s.
Ohjaaja: professori Timo Vesikari
Syyskuu 2012
Avainsanat:

Bibliografisten tietojen jälkeen kirjoitetaan avainsanat eli luettelo 3–8 tutkimuksen kannalta keskeisestä sanasta, jotka eivät saa esiintyä kirjallisen työn nimessä.

Avainsanojen jälkeen kirjoitetaan varsinainen tiivistelmä, jonka laadinnassa oletetaan, että lukijalla on yleiset tiedot aiheesta. Tiivistelmän tulee olla mahdollisimman ytimekäs ja ymmärrettävissä ilman, että lukijan tarvitsee perehtyä koko työhön. Tiivistelmä kirjoitetaan täydellisinä virkkeinä, eikä siihen yleensä sisällytetä viittauksia eikä lainauksia. Tiivistelmässä ei myöskään esiinny tietoja tai väitteitä, jotka eivät sisälly itse tutkimukseen. Tiivistelmä on noin 120–150 sanan pituinen itsenäinen kokonaisuus, joka mahtuu ykkösvälillä kirjoitettuna ao. sivulle. Tiivistelmästä ilmenevät mm. kirjallisen työn nimi, ongelmat ja tavoitteet, tutkimuksen kohde, populaatio, alue tms., käytetyt menetelmät, keskeiset tutkimustulokset sekä tulosten perusteilla tehdyt päätelmät ja mahdolliset toimenpidesuosituksukset.

Tiivistelmä jaetaan kappaleisiin niin, että lukijan on helppo hahmottaa siitä asiakokonaisuudet.

Harjoittelu

Harjoittelun tavoitteet ja laajuus

Lääketieteen lisensiaatin tutkintoon kuuluu pakollinen harjoittelu (Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista 794/2004 15 §). LL -tutkintoon vaadittavan harjoittelun tavoitteena on perehdyttää opiskelija sairaanhoitolaitosten ja terveyskeskusten käytännön toimintaan, eri henkilöryhmien tehtäviin ja toimintaan terveystalveluja tuottavan työryhmän jäsenenä, opintojen aikana saatujen valmiuksien soveltaminen käytännössä sekä erityisesti yleislääkäritasoisien toimenpiteiden suorittamiseen. Amanuenssi ei ole itse ensisijaisesti vastuussa potilaista, joiden hoitoon hän osallistuu. Ensisijainen hoitovastuu on sillä laillistetulla lääkäriillä, jonka ohjauksessa amanuenssi harjoittelun aikana toimii.

Harjoittelun laajuus on 24 opintopistettä. Opintorekisteriin kirjattava harjoittelu lasketaan työtodistukseen kirjattujen päivien lukumäärän perusteella viikonloput ja arkipyhät huomioiden (päivien lukumäärä / 7,5 x 1,5 = opintopistemäärä). Harjoittelu hyväksytään tutkintoon 3 vuoden opintojen jälkeen. Lyhin harjoitteluksi hyväksyttävä yhtäjaksoinen toimikausi yhdessä harjoittelupaikassa on 20 päivää.

Mitä harjoittelulta edellytetään

Harjoitteluksi hyväksytään toimiminen amanuenssina, lääkärin viransijaisena tai tutkijana. Noin neljän kuukauden harjoitteluajasta vähintään 3 kuukautta on oltava vuodeosasto- tai poliklinikkatyöskentelyä sairaalassa tai terveyskeskuksessa. Amanuenssipalvelut tai muu perustutkintoon hyväksiluettava työharjoittelu tulee suorittaa työsuhteessa kunnalliseen tai siihen rinnastettavaan palveluntarjoajaan, ei yksityiseen palveluntuottajaan. Kunnalliseksi palveluntarjoajaksi rinnastetaan sairaanhoitopiirien ja kuntien kokonaan omistamat yhtiöt tai yhtiöt, joille kunta on ulkoistanut terveydenhuoltonsa. Harjoittelun hyväksymiseksi on yksikköön toimitettava kunnallisen palveluntarjoajan antama työtodistus sekä kesäajan harjoitteluun liittyvä kyselylomake harjoittelusta vastaavalle hallintohenkilölle.

Harjoitteluksi hyväksytään toimiminen tutkimuksia suorittavissa laitoksissa enintään 1 kk:n ajalta. Varusmiesaikainen palvelu puolustuslaitoksen lääkärin tehtävissä tai vastaava siviilipalvelu rinnastetaan toimintaan lääkärin sijaisena terveyskeskuksessa ja voidaan lukea hyväksi 2 kuukauden osalta.

Harjoittelijana voi toimia myös ulkomailla. Tällöin opiskelijan on etukäteen sovittava asiasta sen alan professorin kanssa, jonka oppialalla harjoittelu ulkomailla tehtäisiin. Harjoittelujakson jälkeen opiskelijan tulee esittää harjoittelupaikkansa esimiehen todistus siitä, että harjoittelu on ollut saadun luvan mukaista ja pyytää todistukseen em. professorin puolto.

Tutkintoon hyväksyttävää harjoittelua ei voi tehdä samanaikaisesti kurssimuotoisen opiskelun ohella. Jos opiskelija opintojen väliaikaisen keskeyttämisen vuoksi ei muutoin opiskele, lasketaan tällaisena aikana tehty harjoittelu hyväksi tutkintoon.

Amanuenssipalvelua koskevat säännöt

Harjoitteluksi hyväksyttävä amanuenssipalvelu on palkallista. Termi ”palkallinen amanuenssin toimi” tarkoittaa valtionapuun oikeuttavaa tointa, josta amanuenssille maksetaan KVTES:n mukainen vähimmäispalkka. Pelkästään ruokaa ja asuntoa ei katsota palkaksi amanuenssin toimesta. Vuosiloma määräytyy KVTES:n mukaisesti.

Amanuenssin säännöllinen työaika on sama kuin lääkäreiden työaika eli 38,25 tuntia viikossa, opetustilaisuudet ja mahdolliset sairaalan päivystysaikana tapahtuvat työskentelyt mukaan lukien. Kokonaistyöajasta voi enintään 1/3 olla sairaalan päivystysaikana tapahtuvaa työskentelyä. Työaika voidaan järjestää myös niin, että se ennalta laadittavan työjärjestyksen mukaan tasoittuu kahden tai enintään kolmen viikon kuluessa keskimäärin 38,25 tuntiin viikossa. Päivystysajan työskentelystä ja toimintaperiaatteista vastaa aina yksikön ylilääkäri. Tästä työskentelystä ei makseta erillistä korvausta. Amanuenssin osallistuminen tenttitilaisuuteen tulee mahdollistaa työaikajärjestelyin. Työskentelyssä noudatetaan muutoin kunkin vastuualueen antamia ohjeita.

Yksikön kautta jaettavat amanuenssin toimet

Tampereen yliopiston lääketieteen yksikön kautta haettavista amanuenssin toimista voi tiedustella harjoittelusta vastaavalta henkilöltä.

Paikat saattavat vaihtua vuosittain. Yksikön kautta välitettävät harjoittelujaksot ovat kestoltaan 3 tai 4 viikkoa. Yksikkö ei jaa terveyskeskusharjoittelupaikkoja.

Yksikkö jakaa kunkin sairaalan amanuenssin toimet opiskelijoiden hakemusten perusteella vanhemmuusjärjestyksessä ja sairaala saatuana tiedot hakijoista hyväksyy sijoittumisen erikoisaloille.

Amanuenssuurien jakoperusteet ja hakuajat

Lääketieteen yksikön kautta välitettävien amanuenssin toimien jaossa noudatetaan sairaanhoidon toimipisteiden ilmoittamia reunaehtoja amanuenssin mahdollisista opintosuoritusvaatimuksista. Lääketieteen yksikön kautta välitettävien amanuenssin toimien jakojärjestys määräytyy seuraavasti:

- ylemmällä vuosikurssilla opiskelevat ovat alemmalla vuosikurssilla opiskelevien edellä
- samalla vuosikurssilla opiskelevien kesken vähemmän harjoitteluja opintorekisteriin hyväksyttänyt opiskelija on etusijalla jakojärjestyksessä
- kolmannen vuosikurssin opiskelijoiden osalta harjoittelupaikkojen jakojärjestys muodostetaan arpomalla 1.8.2016 alkaen.

Joululoman amanuenssipaikkojen jakoa varten otetaan huomioon 30.9. mennessä opintosuoritusrekisteriin kirjatut opintoviikot ja kesän paikkoja varten 31.1. mennessä opintosuoritusrekisteriin kirjatut opintoviikot.

Amanuenssin toimiin kesäksi haetaan 15.2. mennessä, joululoman ajaksi 31.10. mennessä ja muiksi ajoiksi jatkuvasti. Opiskelija voi vaihtoehtoisesti hakea harjoittelupaikkaa itsenäisesti.

Opiskelija sitoutuu amanuenssuurien jakotilaisuudessa ottamaan sovitun paikan vastaan. Mikäli hän peruu sitoumuksensa, hänet sijoitetaan seuraavassa jaossa oman kurssinsa viimeiseksi. Tarkemmat ohjeet annetaan paikkojen jaon yhteydessä.

Lääketieteen opiskelijoiden viransijaisuuskelpoisuus

Lääketieteen opiskelijoiden viransijaisuuskelpoisuus on määritelty terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa asetuksessa 104/2008.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto antaa ohjeita viransijaisuuskelpoisuudesta <http://www.valvira.fi/luvut/ammattioikeudet/opiskelijat>

Viiden vuoden opinnot suorittanut lääketieteen opiskelija

Suomessa tai ulkomailla opiskeleva lääketieteen opiskelija, joka on suorittanut hyväksytysti vähintään viiden ensimmäisen opintovuoden opinnot, voi toimia tilapäisesti lääkärin tehtävässä erikoissairaanhoidon toimintayksikössä tai perusterveydenhuollon toimintayksikössä.

Jos viisi vuotta opiskellut opiskelija toimii päivystäjänä, hänellä on oltava nimetty takapäivystäjä. Takapäivystäjän pitää olla laillistettu lääkäri, joka on aina tavoitettavissa viivytyksettä ja jonka on tarvittaessa saavuttava toimintayksikköön. Terveystieteiden toimintayksikön toiminnasta vastaavan johtajan on määriteltävä, missä ajassa takapäivystäjän on saavuttava toimintayksikköön, jotta potilasturvallisuus kyetään ylläpitämään. Arvioinnissa on otettava huomioon mm. toimintaolosuhteet, potilasaineisto sekä opiskelijan osaaminen ja muut valmiudet.

Neljän vuoden opinnot suorittanut lääketieteen opiskelija

Edellä olevasta pääsäännöstä poiketen lääketieteen opiskelija voi, suoritettuaan hyväksytysti neljään ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat lääketieteen opinnot, toimia tilapäisesti lääkärin tehtävissä erikoissairaanhoidon toimintayksikössä tai terveyskeskuksen vuodeosastolla, mutta ei muutoin terveyskeskuksessa. Suoritettuna pitää olla myös sen erikoisalalan opintojaksot, johon kuuluvissa tehtävissä hän aikoo toimia.

Jos edellä mainituissa tehtävissä toimivalla opiskelijalla on myös niihin liittyviä päivystävän lääkärin tehtäviä, hänen on toimittava laillistetun lääkärin välittömässä johdossa ja valvonnassa eli vanhemman kollegan rinnalla.

Opintojen aloituksesta on kulunut yli 10 vuotta

Opiskelijalla ei ammattihenkilöasetuksen (564/1994 muut.104/2008) 3 e §:n momentin perusteella ole oikeutta toimia edellä mainituissa tehtävissä enää sen jälkeen, kun opintojen aloittamisesta on kulunut yli kymmenen vuotta.

Lääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavan koulutuksen alkamisajankohta on sen lukukauden alku (1. elokuuta tai 1. tammikuuta), jolloin opiskelija on ilmoittautunut ensimmäisen kerran läsnä olevana opiskelijana lääketieteen lisensiaatin tutkinto-ohjelmaan aloittaakseen kyseiset opinnot Suomessa tai vastaavaan tutkintoon johtavaan koulutukseen ulkomailla.

Toisesta yliopistosta siirto-opiskelijana Tampereen yliopistoon hyväksytyt lääketieteen tutkinto-ohjelmassa jo opiskelleet opiskelijat opintojen aloitus katsotaan tapahtuneen siitä päivämäärästä, kun opiskelija on ensimmäisen kerran kirjautunut lääketieteen tutkinto-ohjelmaan. Opintojen aloitusajankohdan laskemiseen ei vaikuta se, että opiskelija on saanut dekaanin/ yksikön johtajan päätöksellä jatkaa opintojaan esimerkiksi toisesta tai kolmannesta vuosikurssista eteenpäin. Valvira passivoi yksilöintitunnisteen niiden opiskelijoiden osalta, jotka ovat saaneet Valviralta yksilöintitunnisteen ja joiden opintojen aloittamisesta on kulunut yli kymmenen vuotta.

Valinnaiset opinnot

Lääketieteen lisensiaatin tutkintoon sisältyy valinnaisia opintoja 15 opintopistettä. Opintoja järjestetään lääketieteen yksikön toimesta, mutta niitä voi suorittaa myös Tampereen yliopiston muissa yksiköissä ja muissa yliopistoissa. Valinnaisiin opintoihin voidaan

sisällyttää myös ulkomaisissa yliopistoissa suoritettuja opintoja. Lääketieteen tutkinto-ohjelman valinnaiset opinnot on suunniteltu ensisijaisesti lääketieteen tutkinto-ohjelmassa opiskeleville. Valinnaisten opintojen kurssikoko voi olla rajoitettu ja muiden kuin opintoihin hyväksytyjen opiskelijoiden luennoille osallistumista voidaan kurssilla rajoittaa. Lääketieteen yksikön hallinnoimista valinnaisista opinnoista tiedotetaan lukukausittain tarkemmin yksikön sivuilla.

<http://www.uta.fi/med/opiskelu/valinnaisetopinnot/index.html>

Lääketieteen opiskelijoiden on mahdollista toimia tulevien kansainvälisten opiskelijoiden vertaistutorina ja osallistua Tampereen yliopiston koulutuksen kehittämysyksikön toteuttamaan tuutorikoulutukseen. Opiskelija laatii tuutoritoimintaan suunnitelman, osallistuu tuutoritoimintaan vähintään yhden lukukauden ajan ja laatii toiminnasta raportin, joka palautetaan opintopäällikölle. Tuutori myös arvioi omaa toimintaansa tuutorina, tuutoritoiminnan ja tuutorikoulutuksen onnistuneisuutta ja osallistuu näin niiden kehittämiseen. Toiminta hyväksytään 2 op laajuisena valinnaisiin opintoihin. Lisätietoa: <http://www.uta.fi/opiskelu/tuutorointi/>

Seuraavissa luottamustehtävissä toimimisesta hyväksiluetaan rehtorin 27.9.2011 tekemän päätöksen mukaisesti 3op/lukuvuosi, korkeintaan 10 opintopistettä opiskeluaikana

- Yliopistolain tai yliopiston johtosäännön mukaisessa yliopiston monijäseninen toimielin (kollegio, hallitus, muutoksenhakulautakunta, lääketieteen yksikön johtokunta)
- Perustutkinnon suunnittelutoimikunta (TST), tutkijalinjan ohjausryhmä, erillisyyksikön neuvottelukunta, yliopiston opintotukilautakunta.
- Ainejärjestön luottamustehtävät:
  - TLK:n hallituksen jäsen tai puheenjohtaja
  - TLK:n pääsihteeri, taloudenhoitaja, isäntä tai emäntä
  - Kurssien isäntä tai emäntä
  - FiMSICin virkailija, Suomen Medisiinariliiton hallituksen jäsen tai toimihenkilö
- Ylioppilaskunnan luottamustehtävä (hallituksen tai edustajiston jäsen, valiokunnan tai jaoston puheenjohtaja)

Opintopäällikkö hyväksilukee opintopisteet yhtä edustuspaikkaa kohden harkinnan mukaan joko toimikunnan varsinaiselle tai varajäsenelle annettavaksi. Luottamustehtävissä toimimiset hyväksytään lääketieteen lisenssiaatin tutkinnon valinnaisiin opintoihin. Hyväksiluvulla ei voi korvata lääketieteen substanssiin liittyviä opintoja. Toimiminen samassa luottamustehtävässä voidaan lukea hyväksi vain kerran. Opintopisteet voi hakea myös takautuvasti. Valinnaisia opintoja opiskelija voi halutessaan suorittaa myös tutkinnon minimivaatimusten yli ja saada ne merkityksi opintorekisteriin.

Oppimisen arviointi

Oppimisen arviointi sisältää tietojen, taitojen, asenteiden sekä oppimisprosessin arviointia. Oppimistavoitteiden saavuttamista seurataan kuulusteluilla tai muilla tarkoitukseen sopivilla arviointitavoilla. Jokaisen jakson lopuksi järjestetään jaksotentti ja kahden viimeisen vuoden aikana (ns. kliinisessä vaiheessa) lukukauden päätteeksi integroitu loppukuulustelu. Opiskelijan on suoritettava edellä mainitut tentit hyväksytysti. Tietotason karttumista mitataan lisäksi karttuvan tiedon testissä (KT-testi). Kliinisiä taitoja arvioidaan kliinisten taitojen evaluaatiossa. Vuorovaikutustaitoja arvioidaan eri tavoin opintojen edetessä. Kuulusteluja säätelevät Tampereen yliopiston opintojen arviointisääntö ja lääketieteen tutkinto-ohjelman arviointimääräykset.

Lääketieteen lisensiaatin tutkinto-ohjelman arviointimääräykset

1 LUKU Yleisiä säännöksiä

Suoritus- ja osallistumisoikeus

Lääketieteen tutkinto-ohjelman opintojakson varsinaiseen jaksotenttiin osallistuminen edellyttää, että opiskelija on osallistunut opintojakson opetukseen ja on suorittanut vähintään jakson tutoristunnnot. Jaksotenttiin voi osallistua sen estämättä, että harjoitustyöt tai vastaava käytännöllinen työ on suorittamatta. Opintojaksoa ei kuitenkaan katsota suoritetuksi ennen kuin kaikki opintojaksoon kuuluvat osasuoritukset on tehty.

Kliinisen lukukauden integroituun kirjalliseen tenttiin osallistumisen ehtona on, että opiskelija on suorittanut kliinisen harjoittelun. Tenttien ajankohdat julkaistaan jaksokirjoissa.

2 LUKU Arviointitavat

Arvioinnin tulokset on julkistettava pääsääntöisesti kahden viikon kuluessa siitä kun opintosuoritus on jätetty tai viimeistään täytynyt jättää arvioitavaksi.

3 LUKU Arviointien järjestäminen

Arviointien järjestämisvastuu

Kokonaisvastuu integroidun opintojakson jaksotentin suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvostelusta on jakson tai integroidun kliinisen lukukauden vastuuhenkilöllä.

Tenttien ajoitus ja määrä

Lääketieteen tutkinto-ohjelman opintojakson jaksotentti järjestetään pääsääntöisesti opintojakson viimeisenä päivänä.

Jaksotentin ensimmäinen uusintakuulustelu, pikauusinta järjestetään pääsääntöisesti kolmen viikon kuluttua varsinaisesta jaksotentistä.

Yleinen uusintakuulustelutilaisuus järjestetään kerran lukukaudessa, elokuussa ja helmikuussa. Johtajan päätöksellä voidaan järjestää ylimääräisiä uusintakuulustelutilaisuuksia. Tampereen yliopiston yleisinä uusintakuulustelupäivinä ei järjestetä lääketieteen tutkinto-ohjelman yleisiä uusintakuulusteluja.

Tentin uusiminen

Hylätty tenttisuoritus

Mikäli opiskelijalla on tentistä kaksi hylättyä suoritusta, on suotavaa, että ennen seuraavaan tenttiin ilmoittautumista, opiskelija ottaa yhteyttä jakson vastuuhenkilöön.

Uusintakuulustelut

Uusintakuulustelun tulee sisällöltään, kattavuudeltaan ja vaatimustasoltaan vastata varsinaista jaksotenttiä.

Arvioinnissa annettavat tehtävät

Kullekin vuosikurssille vahvistetut jaksojen tavoitteet ovat opintojaksokohtaisesti voimassa kaksi vuotta siitä kun jakson toteutus on päättynyt. Tämän jälkeen tentin suorittamisesta on sovittava asianomaisen jakson vastuuolettajan kanssa.

Tieteenalayksikön vahvistamiin pysyväismääräyksiin ja tutkintovaatimuksiin voi sisältyä määräyksiä, joiden mukaan tietyt kuulustelut tai opintojaksot on suoritettava ennen kuin opintoja voi jatkaa.

4 LUKU Tenttilaisuudet

Ilmoittautuminen tenttiin

Jaksotentti

Jaksolla opiskelevien opiskelijoiden ei tarvitse ilmoittautua osallistuessaan ensimmäistä kertaa jaksotenttiin, joka järjestetään jakson lopussa.

Opiskelijoiden, jotka ovat suorittaneet jakson muut suoritukset aikaisemmin, tulee ilmoittautua tenttiin 14 vuorokautta ennen tilaisuutta.

Uusintatentti

Uusintatenttien ajankohdat ilmoitetaan yksikön nettisivuilla.

Lääketieteen yksikön uusintakuulusteluihin on ilmoitauduttava 14 vuorokautta ennen tilaisuutta.

Pikauusinta

Jaksotentin pikauusintaan voi osallistua opiskelija, joka on opiskellut pikauusintaa edeltävällä jaksolla saman lukukauden aikana. Pikauusintaan on ilmoitauduttava välittömästi tulosten julkistamisen jälkeen.

Tenttejä koskevia erinäisiä määräyksiä

Kaikkien, myös luopuneiden, on poistuessaan luovutettava vastauspaperit ja kirjoitettava nimi osallistujalistaan.

5 LUKU Vilppi ja häiritseminen tenttitilaisuudessa

Menettely vilpin paljastuessa

Tentin valvojan on ilmoitettava opiskelijan vilpistä tai muista häiriöistä yksikön johtajalle.

6 LUKU Arvosanat

Arvosanan antamisen perusteet

Tenttitilaisuudessa ilmoitetaan eri tehtävien pisteytystapa ja tentin hyväksymisraja.

Arviointiasteikko

Lääketieteen tutkinto-ohjelman opintojen arvioinnissa käytetään arvosteluasteikkoa hylätty/hyväksytty.

Arviointiin voidaan sisällyttää arvioivan opettajan ja/tai opiskelijan sanallinen arviointi suoriutumisesta.

7 LUKU Tulosten ilmoittaminen

Arvioinnin tulokset on julkistettava pääsääntöisesti kahden viikon kuluessa siitä kun suoritus on jätetty tai viimeistään on täytynyt jättää arvioitavaksi.

8 LUKU Opintosuoritusten tallentaminen

Tampereen yliopiston arviointisäännön mukaisesti.

9 LUKU Oikaisupyynnö ja –menettely

Opiskelija voi pyytää arviointiin oikaisua jakson vastuuhenkilöltä.

Kuulustelut

Kuulustelussa arvioidaan jakson tavoitteiden saavuttamista. Kuulustelun painopiste rakentuu esseekysymysten varaan, ts. kuulustelu on mahdollista läpäistä vastaamalla hyvin esseekysymyksiin. Useimmissa kuulusteluissa on myös perusteltuja väittämiä ja monivalintakysymyksiä voidaan käyttää.

Esseekysymysten pisteytys on ilmoitettu kunkin tehtävän yhteydessä.

Perustellut väittämät sisältävät lyhyen väitteen, johon vastataan oikein/väärin. Pelkästä oikeasta valinnasta ei saa pisteitä, vaan vastaukseen on liitettävä lyhyt muutaman lauseen perustelu siitä, miksi väite on oikein tai väärin. Oikeasta perustelusta saatava pistemäärä ilmoitetaan jokaisen tehtävän yhteydessä. Vastaamatta jättämisestä saa nolla pistettä, väärästä vastauksesta ei anneta miinuspisteitä.

Jaksokuulustelu

Ensimmäinen kuulustelu järjestetään jakson lopussa itseopiskeluun varatun viikon päätteeksi.

Kuulustelun päättyessä opiskelijoiden nähtävissä on tehtävien oikeat vastaukset eli hyvän vastauksen ”mallit”. Esseiden osalta ”mallivastaus” voi olla lyhyt luettelo niistä asioista, mitä tentaattori edellyttää vastauksessa käsiteltävän. Pisteiden saaminen edellyttää luonnollisesti paitsi asioiden mainintaa, myös niiden esittämistä loogisesti ja selkeästi.

Jaksokuulustelun läpipääsyraja on 50 % teoreettisesta maksimipistemäärästä. Arvosanoja ei anneta. Kuulustelun tulokset julkistetaan kahden viikon kuluttua kuulustelusta.

Uusintakuulustelu järjestetään pääsääntöisesti kolmen viikon kuluttua ensimmäisestä kuulustelusta. Uusintakuulustelun tulee rakenteeltaan ja vaativuudeltaan vastata mahdollisimman hyvin ensimmäistä kuulustelua.

Ne opiskelijat, jotka eivät ole läpäisseet jaksokuulustelua kahden yrityksen jälkeen voivat hakeutua keskustelemaan tentaattorin kanssa varmistaakseen, että he ovat ymmärtäneet, miltä osin heidän tietonsa ovat puutteelliset tai vastaustapansa virheellinen.

Uusintakuulusteluja järjestetään yleisinä uusintatenttipäivinä helmikuussa ja elokuussa. Lisäksi opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua seuraavana vuonna läpivietävän jakson varsinaiseen kuulusteluun ja uusintakuulusteluun.

Opiskelijan osallistuessa kuulusteluun muulloin kuin oman kurssinsa varsinaiseen jaksokuulusteluun tai sen pikauusintakuulusteluun, on siihen ilmoitauduttava, kuten yliopiston opintojen arviointisäännössä määrätään. Jaksotenttitulokset ovat nähtävissä B- ja Arvo -rakennuksen tenttikoordinaattoreilla. Jos opiskelija ei ole tyytyväinen arvosteluun, hän voi hakea oikaisua kuten yliopiston opintojen arviointisääntö edellyttää.

Karttuvan tiedon testi

Karttuvan tiedon testi (KT-testi) muodostuu lääketieteen eri aloja edustavista tehtävistä, joilla seurataan opiskelijan tietojen ja ongelmanratkaisukyvyyn lisääntymistä opintojen aikana. Kaikki yksikön opiskelijat suorittavat testin samanmuotoisena samaan aikaan. Testiin osallistuminen on pakollista. Opintojen lopuksi opiskelijalla on oltava suoritusero 80 prosentista opintojen aikana järjestetyistä testeistä.

Testin tuloksella ei ole vaikutusta opintojen etenemiseen (formatiivinen testi).

Sen sijaan Karttuvan tiedon testin avulla opiskelija voi seurata omaa edistymistään opintojen edetessä. Yksikkö käyttää testiä yhtenä mittarina seuratessaan riittävän tason saavuttamista lääketieteen opintojen aikana.

Kliinisten taitojen arviointi

Kliinisten taitojen arviointitilaisuus (ns. kliinisten taitojen evaluaatio) järjestetään kolmannella ja neljännellä vuosikurssilla. Tilaisuudessa opiskelija suorittaa arvioijan valvonnassa kliinisiä potilastutkimuksia ja toimenpiteitä. Arviointitehtävät on valittu opiskelijan opetusohjelmaan jo kuuluneista kliinisistä taidoista. Suoritus arvostellaan etukäteen laaditun pisteytyksen mukaan ja opiskelija saa palautteen välittömästi. Evaluaatioon osallistuminen on pakollista.

Vuorovaikutustaitojen arviointi

Vuorovaikutustaitoja ja muita potilas-lääkärisuhteen kannalta keskeisiä taitoja opetetaan ensimmäisestä opintoviikosta lähtien. Opiskelijan kehittymistä arvioidaan erilaisissa opetustilanteissa. Lisäksi järjestetään mm. videoituja potilaan haastatteluja, jotka arvioidaan. Arvion päämääränä ei ole hyväksyä tai hylätä, vaan antaa jokaiselle opiskelijalle henkilökohtaista palautetta hänen valmiuksistaan.

Arviointia koskevat aloitteet

Lääketieteen yksikön arviointitapoja pyritään kehittämään tehokasta ja pysyvää oppimista edistäviksi. Opiskelijoiden aktiivinen osallistuminen on tärkeää.

Opetuskoordinaattorit ja opintosuoritusrekisterin pitäjät

Kuulusteluiden koordinoinnista ja suoritusten kirjaamisesta opintosuoritusrekisteriin vastaavat opetuskoordinaattorit.

Lääketieteen kandidaatin arvo

Lääketieteen yksikkö voi myöntää lääketieteen kandidaatin arvoja yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2004) 32 §:n mukaisin edellytyksin.

Opiskelija, joka on suorittanut lääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavista opetussuunnitelman mukaisista opinnoista vähintään kahden vuoden opinnot, saa käyttää lääketieteen kandidaatin arvoa. Tiedekuntaneuvoston 23.2.2010 päätöksen (D2/ 2010) mukaisesti kandidaatin arvoa voi käyttää 1.8.2010 lähtien toistaiseksi.

Tämä kandidaatin arvoa koskeva päätös koskee myös ennen 1.8.2005 opintonsa aloittaneita opiskelijoita.

Siirtymäsäännökset

Tampereen yliopiston tutkintosäännön 26 §:n mukaan opiskelijan hyväksi luetaan asetuksella 794/2004 kumotun asetuksen mukaisiin opintoihin sisältyneet opintosuoritukset tieteenalayksikön määräämällä tavalla. Tieteenalayksikkö päättää myös opintosuoritusten voimassaolon ja vanhenemisen perusteista.

Vuonna 1993 tai aikaisemmin aloitetut lääketieteen opinnot

Opiskelija on aloittanut lääketieteen opinnot vuonna 1993 tai aikaisemmin suorittaa ns. vanhamuotoista lääketieteen lisensiaatin tutkintoa. Hänen suorittamiinsa opintoihin sovelletaan edelleen tiedekuntaneuvoston 25.10.2000 tekemää päätöstä D8/2000. Tämän päätöksen 7. kohdan mukaan 31.7.2001 jälkeen noudatetaan tutkintosuoritusten 10 vuoden vanhenemisrajaa kaikissa vanhamuotoisen LL -tutkinnon rästisuorituksissa ja opintojen mahdollisesta uudelleen aloittamisesta on sovittava erikseen kirjallisesti yksikön johtajan kanssa.

Tutkintotodistus

Valmistuvalle kurssille pidetään viimeisen lukukauden aikana informaatiotilaisuus valmistumiseen liittyvistä käytännön asioista, aikatauluista ym.

Muuna kuin kurssinsa valmistumiskeväänä opintonsa loppuun suorittanut opiskelija toimittaa tutkintotodistuksen saamista varten todistuslomakkeen täytettynä vastaavalle opetuskoordinaattorille.

Opiskelijan on huolehdittava siitä, että kaikki tarvittavat suoritustiedot on merkitty opintosuoritusrekisteriin. Todistuksia annetaan lukukausien aikana. Todistuksen voi noutaa

yliopiston aktuaarinkansliasta tai se voidaan lähettää postitse. Aktuaarinkanslia liittää todistukseen virallisen otteen opintosuoritusrekisteristä.

Kansainvälinen opiskelijavaihto

Lääketieteen yksiköllä on Erasmus+ -opiskelijavaihtosopimus Alankomaissa sijaitsevan Maastrichtin yliopiston, Italiassa sijaitsevan Pavian yliopiston sekä Saksassa sijaitsevien Marburgin ja Giessenin yliopiston tiedekuntien kanssa. Lääketieteen yksikön opiskelijat voivat hakeutua ulkomaille opiskelemaan Nordplus-, Erasmus+, sekä myös yliopiston yhteisten vaihto-ohjelmien kautta. Lisätietoja paikoista ja hakuajoista saa kansainvälisistä asioista vastaavalta hallintohenkilöltä.

Valinnaisina opintoina lääketieteen opintoja suorittavat ja JOO-opiskelu

Tampereen yliopiston tutkinto-ohjelman valinnaisia opintoja tekevät opiskelijat ja JOO -opiskelijat voivat suorittaa lääketieteen tutkinto-ohjelmassa valinnaisia opintoja korkeintaan kaksi opintojaksoa, joita ei voi opiskella opiskelijan omassa tutkinto-ohjelmassa tai opiskelijan kotiyliopistossa, mutta jotka ovat kuitenkin tarkoituksenmukaista liittää osaksi opiskelijan tutkintoa. Tutkinnon vähimmäisopintoviikkomäärää ylittäviin opintoihin ei voi hakea. <http://www.uta.fi/opiskelijaksi/hakeminen/joo-opinnot.html>

Tampereen yliopiston muiden tutkinto-ohjelmien opiskelijat ja JOO -opiskelija voi osallistua jaksoissa tutoristuntoihin ja luennoille, mutta ei harjoitustöihin, vuorovaikutus- tai kliinisten taitojen opetukseen, koska näissä opinnoissa käsitellään potilasasioita. Opinnoista saatava opintopistemäärää on tästä johtuen pienempi kuin jaksolle on opinto-oppaassa määriteltä. Lääketieteen tutkinto-ohjelmassa opiskeleva voi suorittaa 15 op laajuisista valinnaisista opinnoista 2/3-osaa JOO -opintoina.

Lääketieteen tutkijalinja

Lääketieteen tutkijalinjan tavoitteena on parantaa perustutkinto-opiskelijoiden käytännön ja teoreettisia edellytyksiä tuottaa, arvioida ja soveltaa tieteellistä tietoa sekä aikaistaa väitöskirjatasoisen tutkimuksen aloitusta. Tutkijalinjalle voivat hakea kaikki lääketieteen perustutkinto-opiskelijat.

Lisätietoja <http://www.uta.fi/med/md-phdprogram/index.html>

Ammatillinen jatkokoulutus

Lääkärin ammatilliseen jatkokoulutukseen kuuluu yleislääketieteen erityiskoulutus (A377/2011) ja erikoislääkärin tutkinnot (678/1998, 1343/2002 ja 401/2007). Lisätietoa koulutuksista saa yksikön kotisivuilta tai koulutuspäälliköltä.

Kansainvälisyys opinnoissa

Yliopiston kansainvälistymisohjelman mukaisesti syksyllä 2012 alkaviin koulutusohjelmiin sisältyy kansainvälistymisjakso, jonka voi suorittaa opiskelu- tai harjoittelujaksona ulkomailla, osallistumalla vieraskieliseen opetukseen tai muulla sovittavalla tavalla. Tutkinto-ohjelmien opintosuunnitelmissa kansainvälistymiskokonaisuudella ei ole samaa muodollista statusta kuin opintojaksoilla tai kokonaisuuksilla, jotka on suoritettava tutkintotodistuksen saamiseksi. Kansainvälistymiskokonaisuus merkintä tutkintotodistuksessa ei ole pakollinen. Kokonaan suoritettu kansainvälistymiskokonaisuus merkitään laajuustietoineen mutta ilman erillistä arvosanaa opintosuoritusrekisteriin. Kokonaisuus ja siihen kuuluvat opinnot

esitetään tutkintotodistuksella tai sen liitteellä. Kansainvälistymiskokonaisuuteen koottavista opinnoista kertyvät opintopisteet kirjataan varsinaisen opintosuorituksen yhteyteen, ei kansainvälistymiskokonaisuuden alle. Kunkin opiskelijan kansainvälistymiskokonaisuuden sisällön ja laajuuden määräävät viime kädessä hänen tekemänsä valinnat. Kansainvälisille opinnoille ei määritellä enimmäismäärää, mutta opintojen minimimäärän tulee olla 20 opintopistettä.

Lisätietoa kansainvälisyydestä opinnoissa:

http://www.uta.fi/opiskelu/opiskelu_ulkomailla/index.html

Lääketieteen lisensiaatin tutkinto-ohjelmassa kansainvälistymisjaksoon hyväksytään Ennaltaehkäisy- ja Abdominal complaints jakson opinnot kokonaisuudessaan. Kieliopinnot, harjoittelujakso ulkomailla ja kansainvälisten opiskelijoiden -tutorointi hyväksytään yliopiston kansainvälistymisohjelmassa määritellyn mukaisesti.

Kestävä kehitys opinnoissa

Lääketieteen lisensiaatin tutkinto tuottaa kestävän kehityksen osaamista läpi opintojen, mutta erityisesti seuraavilla jaksoilla: Johdanto-, Solut, kudokset ja niiden toiminta-, Lisääntyminen kasvu ja kehitys-, Hapen saanti-, Ravinto ja ravinnon hyödyntäminen -, Hyökkäys ja puolustus-, Vanhenemisen-, Ennaltaehkäisy-, Infektio-, Diagnostiikka ja hoito- ja Jaksaminen -jakson opinnot kokonaisuudessaan. Kestävän kehityksen monitieteisen opintokokonaisuuden sisältää opintojaksoja monipuolisesti eri tieteenaloilta myöhemmin määritellyn mukaisesti. Kestävän kehityksen opintokokonaisuuden kuvaus on sivulla. <http://www.uta.fi/opiskelu/kestavakehitys/index.html>

Tutkinto-ohjelmien opintosuunnitelmissa kestävän kehityksen kokonaisuudella ei ole samaa muodollista statusta kuin opintojaksoilla tai kokonaisuuksilla, jotka on suoritettava tutkintotodistuksen saamiseksi. Kestävän kehityksen kokonaisuus merkintä tutkintotodistuksessa ei ole pakollinen. Kokonaisuus ja siihen kuuluvat opinnot esitetään tutkintotodistuksella tai sen liitteellä. Kestävän kehityksen kokonaisuuteen koottavista opinnoista kertyvät opintopisteet kirjataan varsinaisen opintosuorituksen yhteyteen, ei kestävän kehityksen kokonaisuuden alle. Kunkin opiskelijan kestävän kehityksen kokonaisuuden sisällön ja laajuuden määräävät viime kädessä hänen tekemänsä valinnat. Lisätietoa osoitteesta <http://www.uta.fi/ekokampus/opetus.html>